WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 grudnia 2017 r.

ZP-KNPS.431.8.14.2017.HS

Pani
Bernadyna Siemianowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Zagrodnie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 6 - 8 listopada 2017 r., na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851) kontrolerzy w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu oraz Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagrodnie w zakresie prawidłowości stosowania przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem", a także terminowości załatwiania spraw i efektywności realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmowała okres od 1 kwietnia 2016 r. do 6 listopada 2017 r. natomiast zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" od 1 stycznia 2017 r. do 6 listopada 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2017 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Zagrodnie w dniu 6 grudnia 2017 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Bernadyna Siemianowska zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie z dniem 1 lipca 1990 r.

Pani Bernadyna Siemianowska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" zajmowali się następujący pracownicy:

1. Olga Kolera – Referent ds. świadczeń wychowawczych, zatrudniona od dnia 21.03.2016 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.
2. Barbara Bugajska – Referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - zatrudniona od dnia 1.07.2016 r. na podstawie umowy o pracę na czas zastępstwa za Panią Kamilę Rystau.
3. Kamila Rystau – Referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 1.01.2010 r. Od 10.10.2017 r. do dnia 20.02.2018 r. przebywa na urlopie wychowawczym.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł.

Ilekroć poniżej jest mowa o:

1. ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851),
2. ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860),
3. rozporządzeniu z dnia 18 lutego 2016 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia wychowawcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 214) – w treści obowiązującej do 31.07.2017 r.
4. rozporządzeniu z dnia 27 lipca 2017 r. - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu

postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1465) – w treści obowiązującej od 1.08.2017 r.

5. rozporządzeniu z dnia 21 grudnia 2016 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234),
6. k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Bernadyna Siemianowska – Kierownik GOPS.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/43/90 Gminnej Rady Narodowej w Zagrodnie z dnia 27 kwietnia 1990 r.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Zagrodnie działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXI.165.2012 Rady Gminy Zagrodno z dnia 28 września 2012 r. (ze zmianami) oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr GOPS.3.2015 przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie z dnia 30 października 2015 r. (ze zmianami).

Wójt Gminy Zagrodno wydał następujące dokumenty:

1. Pismem Nr 5/2016 z dnia 31 marca 2016 r. na podstawie art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195) upoważnił Panią Bernadynę Siemianowską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego należących do właściwości gminy.

2. Zarządzeniem Nr 0050.7.2017 z dnia 28 lutego 2017 r., na podstawie art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz.1860) w związku z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 z późn. zm.) upoważnił Panią Bernadynę Siemianowską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie do prowadzenia postępowań w sprawach o jednorazowe świadczenia, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem", a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. Pismem z dnia 9 października 2017 r. na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195) upoważnił Panią Olgę Kolera – Referenta ds. świadczeń wychowawczych do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego, należących do właściwości gminy.

Kierownik GOPS w Zagrodnie wyjaśnił, że o terminach składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń wychowawczych mieszkańcy gminy informowani są w następujący sposób: *„Informacje dotyczące terminu i miejsca składania wniosków na świadczenia wychowawcze są rozpowszechniane na tablicy ogłoszeń GOPS i Urzędu Gminy w Zagrodnie oraz podawane są w każdej decyzji w pouczeniu. Wnioskodawcy byli także informowani o terminach i miejscu składaniu wniosków na świadczenia wychowawcze na następny okres zasiłkowy tj. 2017/2018 podczas osobistego odbierania decyzji w GOPS. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie informowali również telefonicznie o konieczności składania wniosków na nowy okres zasiłkowy".*

(Dowód: akta kontroli, str. 59)

Świadczenia wychowawcze i jednorazowe świadczenia w wysokości 4 000,00 zł wypłacane są przelewem na konto świadczeniobiorcy.
Godziny pracy Urzędu: poniedziałek – piątek 7^{30} - 15^{30}.

1. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wypłata świadczenia wychowawczego realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851).

W okresie od 1.04.2016 r. do 31.12.2016 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie wpłynęło 390 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego

(352 w wersji papierowej oraz 38 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w ramach systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną), w tym:
- na pierwsze dziecko – 254,
- na drugie i kolejne dzieci - 136.

Do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 10 wniosków.

W powyższym okresie GOPS wydał 376 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych, w tym 11 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji strony nie złożyły odwołania do organu II instancji.

Ośrodek na podstawie decyzji administracyjnych wypłacił 3 063 świadczenia na łączną kwotę 2 359 710,10 zł dla 357 rodzin. W okresie tym 231 rodzin pobrało świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z czego:
- 205 bez dziecka niepełnosprawnego, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 26 z dzieckiem niepełnosprawnym, z dochodem do 1 200,00 zł/osobę.

Wszystkie świadczenia wychowawcze przekazane zostały w formie pieniężnej.

W okresie od 1.01.2017 r. do 30.09.2017 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie wpłynęły 354 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia (352 w wersji papierowej oraz 2 za pośrednictwem systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną), w tym:
- na pierwsze dziecko - 233,
- na drugie i kolejne dzieci - 121.

Do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 1 wniosek.

W powyższym okresie GOPS w Zagrodnie wydał łącznie 232 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń wychowawczych, w tym 8 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji nie były składane odwołania do organu II instancji.

GOPS w Zagrodnie wypłacił na podstawie decyzji administracyjnych 3 234 świadczenia na łączną kwotę 2 403 024,10 zł dla 366 rodzin. W okresie tym 279 rodzin pobrało świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z czego:

- 252 bez dziecka niepełnosprawnego, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 27 z dzieckiem niepełnosprawnym z dochodem do 1200,00 zł/osobę.

Wszystkie świadczenia wychowawcze przekazane zostały w formie pieniężnej.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń wychowawczych, w tym decyzji administracyjnych o następujących numerach:

1.K.C. – GOPS.ŚW-184.2016 z dnia 24.05.2016 r., GOPS.ŚW-137.2017/2018.146 z dnia 29.09.2017 r.

2.U.B. – GOPS.ŚW-175.2016 z dnia 24.05.2016 r., GOPS.ŚW-175/2016.NP.04.2017.192 z dnia 16.10.2017 r., Nr GOPS.ŚW-244.2017/2018.198 z dnia 12.10.2017 r.

3.A.B. – GOPS.ŚW-162.2016 z dnia 19.05.2016 r., GOPS.ŚW-17/2017 z dnia 1.09.2017 r.

4.P.B. – GOPS.ŚW-137.2016 z dnia 17.05.2016 r., GOPS.ŚW-36.2017/2018.44 z dnia 8.09.2017 r.

5.E.B. – GOPS.-57.2016 z dnia 27.04.2016 r., GOPS.ŚW-26.2017/2018.31 z dnia 5.09.2017 r.

6.K.B. – GOPS.ŚW-331.2016 z dnia 4.07.2016 r.

7.H.B. – GOPS.ŚW-241.2016 z dnia 6.06.2016 r., GOPS.ŚW-124.2017/2018.138 z dnia 29.09.2017 r.

8.M.B. – GOPS.ŚW-326.2016 z dnia 30.06.2016 r., GOPS.ŚW-189.2017/2018.259 z dnia 27.10.2017 r.

9.J.B. – GOPS.ŚW-120.2016 z dnia 12.05.2016 r., GOPS.ŚW-30.2017/2018.35 z dnia 7.09.2017 r.

10.S.B. – GOPS.ŚW-160.2016 z dnia 19.05.2016 r., GOPS.ŚW-38.2017/2018.52 z dnia 11.09.2017 r.

11.A.B. – GOPS.ŚW-94.2016 z dnia 4.05.2016 r., GOPS.ŚW-03/U/11/2017 z dnia 12.01.2017 r.,
GOPS.ŚW-01/NP./12/2017 z dnia 13.01.2017 r., GOPS.ŚW-122.OP.2017/2018.2 z dnia 13.10.2017 r.

12.W.A. – GOPS.ŚW-335.2016 z dnia 7.07.2016 r., GOPS.ŚW-4.2017/2018.6 z dnia 8.08.2017 r.

13.J.A. – GOPS.ŚW-148.2016 z dnia 17.05.2016 r., GOPS.ŚW-4.2017 z dnia 1.02.2017 r., GOPS.ŚW-135.2017/2018.149 z dnia 2.10.2017 r.

14.A.A. – GOPS.ŚW-75.2016 z dnia 29.04.2016 r., GOPS.ŚW.58.2017/2018.66 z dnia 15.09.2017 r.

15.A.A. – GOPS.ŚW-33.2016 z dnia 22.04.2016 r., GOPS.ŚW-164.2017/2018.176 z dnia 5.10.2017 r.

16.B.B. – GOPS.ŚW-51/2016 z dnia 22.04.2016 r., GOPS.ŚW-PIU/WNI/ID/60168625.2017/2018.220 z dnia 30.10.2017 r.

17.M.Ch. – GOPS.ŚW-59.2016 z dnia 27.04.2016 r., GOPS.ŚW-251.2017/2018.265 z dnia 30.10.2017 r.

18.A.Ch. – GOPS.ŚW-127.2016 z dnia 12.05.2016 r.

19.W.Ch. – GOPS.ŚW-162.2017/2018.172 z dnia 5.10.2017 r., GOPS.ŚW-152.2016 z dnia 18.05.2016 r.

20.D.Ch. – GOPS.ŚW-08.2016 z dnia 15.04.2016 r.

21.E.D. – GOPS.ŚW-264.2016 z dnia 14.06.2016 r., GOPS-ŚW-10.2017 z dnia 1.03.2017 r.

22.E.P. - GOPS-Ś-332.2016 z dnia 5.07.2016 r.

23.M.S. – GOPS.ŚW-267.2016 z dnia 14.06.2016 r., GOPS-ŚW-240.2017/2016.256 z dnia 26.10.2016 r.

24.A.S. – GOPS.ŚW-144.2016 z dnia 10.05.2016 r., GOPS.ŚW-69.2017/2018.76 z dnia 18.09.2017 r.

25.K.R. – GOPS.ŚW-165.2016 z dnia 19.05.2016 r., GOPS.ŚW-61.2017/2018.127 z dnia 27.09.2017 r.

26.M.M. – GOPS.ŚW-61.2016 z dnia 27.04.2016 r., GOPS-ŚW-66.2017/2018.95 z dnia 21.09.2017 r.

27.S.Ł. – GOPS.ŚW-239.2016 z dnia 6.06.2016 r., GOPS-ŚW-98.2017/2018.105 z dnia 21.09.2017 r.

28.B.Ł. – GOPS.ŚW-253.2016 z dnia 9.06.2016 r., GOPS-ŚW-210.2017/2018.229 z dnia 20.10.2017 r.

29.I.K. – GOPS.ŚW-317.2016 z dnia 24.06.2016 r., GOPS.ŚW -3.2017 z dnia 27.01.2017 r.

30.M.G. – GOPS.ŚW-327.2016 z dnia 1.07.2016 r., GOIPS-ŚW-119.2017/2018.129 z dnia 27.09.2017 r.

31.M.G. – GOPS.ŚW-112.2016 z dnia 10.05.2016 r., GOPS.ŚW-9.2017/2018.17 z dnia 11.08.2017 r.

32.E.G. – GOPS.ŚW-153.2016 z dnia 18.05.2016 r., GOPS-ŚW-46.2017/2018.54 z dnia 12.09.2017 r.

33.B.Ch – GOPS.ŚW-282.2016 z dnia 17.06.2016 r., GOPS.ŚW-190.2017/2018.207 z dnia 17.10.2017 r.

34.E.F. – GOPS-ŚW-205.2016 z dnia 30.05.2016 r., GOPS-ŚW-258.2017/2018.271 z dnia 31.10.2017 r.

35.I.Ch. – GOPS.ŚW-171.2016 z dnia 20.05.2016 r.

36.E.B. – GOPS.ŚW-17.2016 z dnia 15.04.2016 r., GOPS.ŚW-7.2017/2018.14 z dnia 11.08.2017 r.

37.M.B. – GOPS.ŚW-65.2016 z dnia 27.04.2016 r., GOPS.ŚW-73.2017/2018.79 z dnia 18.09.2017 r.

38.K.B. – GOPS.ŚW-311.2016 z dnia 23.06.2016 r.

39.A.B. – GOPS.ŚW-19.2016 z dnia 15.04.2016 r., GOPS.ŚW-74.2017/2018.80 z dnia 18.09.2017 r.

40.K.B. – GOPS.ŚW-73.2016 z dnia 27.04.2016 r., OPS.ŚW-6.2017/2018.13 z dnia 11.08.2016 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie:

- 45 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 15 rodzin bez dziecka niepełnosprawnego, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 50 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 15 rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 1200,00 zł/osobę,
- 27 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 10 rodzin na drugie i kolejne dzieci.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu oraz nadanym kolejnym numerem wniosku. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby występującej o przyznanie świadczenia, w tym: imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, numer PESEL oraz dane dzieci pozostających na utrzymaniu osoby, występującej z wnioskiem, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć oraz numer PESEL.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie w większości spraw samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego.

W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), który udostępniał dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwiał weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN), który pozwalał zweryfikować, czy dana osoba posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwalał zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program 500+.

W pozostałych sytuacjach niezbędne dokumenty dołączane były przez osoby wnioskujące. Oprócz zaświadczeń lub oświadczeń stwierdzających wysokość uzyskanych dochodów strony dołączały dokumenty stwierdzające ich tożsamość, skrócone lub zupełne odpisy aktów urodzenia dzieci, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, prawomocne orzeczenia sądu orzekające rozwód lub separację oraz orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie. Natomiast w sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne w aktach sprawy znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające faktyczną wysokość otrzymanych świadczeń. W przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem do wniosku nie zawsze załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzje zawierały oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygniecie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz

stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka na które przyznana jest pomoc, okres oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 500 zł miesięcznie na dziecko, do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc ustalano dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożono przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrąglano do 10 groszy w górę. W przypadku, gdy uprawnienie do pomocy przysługiwało za niepełny miesiąc kalendarzowy w decyzjach wskazywano wyłącznie okres za jaki świadczenie przysługiwało. Wydawane decyzje przyznające świadczenia były natychmiast wykonalne. Decyzje administracyjne wydawano w terminie a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia."

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 12 (W.A.) w przypadku urodzenia dziecka oraz w sprawach nr 3 (A.B.), nr 6 (K.B.) i nr 22 (E.P.) w przypadku ukończenia przez dziecko 18. roku życia w decyzjach administracyjnych nie wskazano w jakiej wysokości przysługuje świadczenie za niepełny miesiąc. Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. W rozstrzygnięciu winna być przywołana faktyczna kwota świadczenia należna za daną część miesiąca.

   Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

   „Wydając decyzję na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. nie wskazano kwoty przyznanego świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc w związku z brakiem możliwości utworzenia takiego szablonu w systemie, który nie pozwalał na takie modyfikacje. W związku ze zmianami poczynionymi w systemie istnieje obecnie taka możliwość i wszystkie decyzje, które są wydawane na nowy okres zasiłkowy od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r., a dotyczyły świadczenia

wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc zostały wydane z wykazaniem okresu i kwoty przyznanej za niepełny miesiąc".

(Dowód: akta kontroli, str. 65)

2. W sprawie nr 15 (A.A.) przychód strony nie został pomniejszony o składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, dochód oznacza dochód w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, dochód oznacza, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2032, ze zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. W związku z powyższym ustalając dochód strony należało odliczyć kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne.
   Kierownik Ośrodka wyjaśnił:
   „W sprawie Pani A.A., w związku z przeoczeniem i włożeniem w akta sprawy składek zdrowotnych innej osoby nie pomniejszono faktycznej kwoty składek zdrowotnych Pani A.A.".

   (Dowód: akta kontroli, str. 65)

3. W sprawie nr 11 (A.B.) wydane zostały i doręczone stronie dwie decyzje (nr GOPS.ŚW-03/U/11/2017 z dnia 12.01.2017 r., oraz nr GOPS.ŚW-01/NP./12/2017 z dnia 13.01.2017 r.) zobowiązujące do zwrotu nienależnie pobrane świadczenie wychowawcze za ten sam okres tj. grudzień 2016 r.

   Zgodnie z art. 104 k.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba, że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Decyzja rozstrzyga sprawę, co do istoty w całości lub części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji. W związku z powyższym w sprawie powinna zostać wydana jedna decyzja zobowiązująca do zwrotu nienależnie pobrane świadczenie za ten sam okres.
   Kierownik Ośrodka wyjaśnił:
   „W sprawie Pani A.B. zostały omyłkowo wydane 2 decyzje zobowiązujące stronę do zwrotu w sprawie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych za miesiąc grudzień 2016 r.

Był to jedyny przypadek, w którym dokonano takiego błędu. Przy wydawaniu decyzji w przypadku osób, które nienależnie pobrały świadczenia wychowawcze zawsze wydawane są w pierwszej kolejności decyzje uchylające, a następnie zobowiązujące do zwrotu".

(Dowód: akta kontroli, str. 65)

2. Efektywność realizacji zadania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie otrzymał w 2016 r. dotację z budżetu państwa na realizację ustawy o pomocy państwa wychowywaniu dzieci w kwocie 2 432 250 zł, w tym na wdrożenie ustawy 15 800 zł. Poniesione w tym okresie wydatki na wdrożenie ustawy wyniosły 10 838 zł i były to wydatki bieżące, na wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę

Ponadto w 2016 r. z dotacji celowej z budżetu państwa poniesiono wydatki bieżące w kwocie 32 727 zł na obsługę świadczeń wychowawczych, w tym 26 378 zł na wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie terminowo rozpatrzył wszystkie skontrolowane w jednostce wnioski. Ustalenie i wypłata świadczenia wychowawczego, w przypadku złożenia wniosku w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1.04.2016 r. następowała w terminie 3 miesięcy licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. W pozostałych sprawach świadczenie wychowawcze wypłacane było nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznana została pomoc. W przypadku złożenia wniosku na okres 2016/2017 po 10. dniu miesiąca, świadczenie wychowawcze za dany miesiąc wypłacane było najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

W rezultacie wszystkim wnioskującym, którzy złożyli poprawnie wypełniony wniosek wraz z kompletem dokumentów, świadczenie przyznano a następnie wypłacono terminowo, bez zbędnej zwłoki.

Wójt Gminy Zagrodno Zarządzeniem Nr 0050.74.2016 z dnia 29 lutego 2016 r. na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2016 r. 195) wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie do realizacji zadań z zakresu ustalania świadczenia wychowawczego. Do realizacji ustawowego zadania z dniem 21.03.2016 r. została zatrudniona 1 osoba. Ponadto Wójt Gminy Zagrodno na okres od 1.04.2016 r. do 30.06.2016 r. oddelegował pracownika (stażystę) Panią Eunikę Pomykała do GOPS celem pomocy przy przyjmowaniu wniosków na świadczenia wychowawcze. Realizacją zadania początkowo zajmowało się

2 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Obecnie nadal 2 pracowników zajmuje się przyjmowaniem wniosków, w tym 1 pracownik zatrudniony na umowę na czas zastępstwa. W celu sprawnej realizacji zadania w/w pracownicy merytoryczni zostali przeszkoleni w zakresie zarówno obsługi systemu dziedzinowego jak i przyjmowania wniosków, rozpatrywania spraw skomplikowanych, tworzenia decyzji oraz przyjmowanie wniosków drogą elektroniczną.

Dodatkowo pozytywnie na efektywność realizacji zadania wpływa sprawnie funkcjonujący w jednostce system przepływu informacji.

Reasumując, stwierdzić należy, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie prowadził postępowania na podstawie obowiązujących przepisów prawa w granicach powszechnie obowiązujących norm. Działał wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Na bieżąco realizował wypłatę świadczeń. W sposób należyty wykonywał zadania leżące w jego kompetencji. W sprawach nie stwierdzono przewlekłości oraz opieszałości organu.

Jednocześnie zaznaczyć należy, iż w okresie objętym kontrolą w rejestrze Wojewody Dolnośląskiego nie odnotowano żadnej skargi na działalność GOPS w Zagrodnie w zakresie realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem".

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860).

W okresie od 1.01.2017 r. do 30.09.2017 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagrodnie wpłynęły 2 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 2 osobom na łączną kwotę 8 000,00 zł.

Ośrodek wydał 2 decyzje administracyjne w sprawach jednorazowych świadczeń. Nie wydał żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następujących numerach:

1.P.M. – GOPS.200.27.8252.Z.życie.01.2017 z dnia 8.03.2017 r.

2.A.B. – GOPS.154.15.8252.Z.życie.02.2017 z dnia 14.03.2017 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Składane były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dzieci.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.

* zaświadczenia potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;

* zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

Oprócz powyższych zaświadczeń strony dołączały dokumenty stwierdzające ich tożsamość oraz odpisy aktów urodzenia dzieci.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzje zawierały oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygniecie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Wydawane decyzje przyznające świadczenia były natychmiast wykonalne. Decyzje administracyjne wydawano w terminie a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Mając na uwadze powyższe w odniesieniu do wszystkich kontrolowanych zagadnień stwierdza się następujące nieprawidłowości:

- brak wskazania w decyzji administracyjnej kwoty przyznanego świadczenia za niepełny miesiąc,
- błędne przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego,
- błędne ustalenie dochodu rodziny.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku ustalania prawa do świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc kalendarzowy w decyzjach administracyjnych wskazywać faktyczną kwotę przyznanego świadczenia za niepełny miesiąc.
   Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257).
   Termin wykonania: na bieżąco.

2. Ustalając prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, dochód rodziny uprawniający do uzyskania świadczenia pomniejszać o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne.
   Podstawa prawna: art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851), art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1952).
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prowadząc postępowanie administracyjne w zakresie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wydawać jedną decyzję administracyjną rozstrzygającą istotę sprawy.
   Podstawa prawna: art. 25 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257).
   Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi – Wójt Gminy Zagrodno, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dawid Zawada
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:
1. Pan Tadeusz Szklarz
   Wójt Gminy Zagrodno
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w z. kier. E. Z.
Ewelina Zygmunt